

ՄՈՂՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ` ՊԱՐ ԵՎ ՌԻԹՄԻԿԱ

<p>ՄՈՂՈՒԼԻ ԴԱՄԻՉԸ` ԴՏԴ 04-09-027</p>	<p align="center">Բովանդակություն և առաջարկվող փոփոխություններ</p>
<p>ՄՈՂՈՒԼԻ ՆՊԱՏԱԿԸ` Այս մոդուլի նպատակն է սովորողին ծանոթացնել նախադպրոցական հաստատություններում պարի ուսուցման նպատակներին, առանձնահատկություններին, սովորեցնել ազգային պարեր, զարգացնել նրանց երաժշտական լսողությունը, ռիթմի զգացողությունը, գեղարվեստական մտածողությունը, մարմնին տիրապետելու մշակույթ ձևավորել:</p>	<p>Այս մոդուլի նպատակն է սովորողին ծանոթացնել նախադպրոցական հաստատություններում պարի ուսուցման նպատակներին, պարարվեստի ստեղծագործական ոլորտին, առանձնահատկություններին, սովորեցնել ազգային պարեր, զարգացնել նրանց երաժշտական լսողությունը, ռիթմի զգացողությունը, պարային ընդունակությունները, գեղարվեստական մտածողությունը, մարմնին տիրապետելու մշակույթ ձևավորել, պարի միջոցով հաղորդակից դարձնել ազգային մշակույթին, նպաստել դրա յուրացմանը, ստեղծագործական երևակայության զարգացմանը, ճիշտ ընկալել պարի մշակութային և ազգային դերը:</p>
<p>ՄՈՂՈՒԼԻ ՏԵՎՈՂՈՒԹՅՈՒՆԸ` 36 ժամ Տեսական պարապմունք` 7 ժամ Գործնական աշխատանք` 29 ժամ</p>	
<p>ՄՈՒՏՔԱՅԻՆ ՊԱՀԱՆՋՆԵՐԸ` Այս մոդուլն ուսումնասիրելուց առաջ պետք է ուսումնասիրի «Երգ, երաժշտություն և դասավանդման մեթոդիկա» մոդուլը:</p>	
<p>ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԸ` Այս մոդուլը յուրացնելուց հետո ուսանողը պետք է. 1. իմանա պարային հիմնական շարժումները, հայ ավանդական պարարվեստի նմուշներ, 2. կարողանա խմբի հետ պարել հայկական ավանդական պարերի որոշ տեսակներ, 3. տիրապետի պարի ուսուցման տարբեր մեթոդների և հնարքների, 4. կարողանա պարի միջոցով զարգացնել երեխաների ստեղծագործական երևակայությունը, 5. կարողանա մանկական տարբեր ոճերի պարեր բեմադրել` կիրառելով պարը որպես մտածողության, հուզականային որակների արտահայտման միջոց:</p>	<p>Այս մոդուլը յուրացնելուց հետո ուսանողը պետք է. 1. իմանա պարային հիմնական շարժումներ, հայ ավանդական պարարվեստի նմուշներ, 2. կարողանա խմբի հետ պարել հայկական ավանդական պարերի որոշ տեսակներ, 3. տիրապետի պարի ուսուցման տարբեր մեթոդների և հնարքների, 4. կարողանա պարի միջոցով զարգացնել երեխաների ստեղծագործական երևակայությունը, 5. կարողանա մանկական տարբեր ոճերի պարեր բեմադրել` կիրառելով պարը որպես մտածողության, հուզականային որակների արտահայտման միջոց, 6. ճանաչի պարի խորհուրդը, կիրառի գիտակցաբար, պարի միջոցով կրթի միտքը 7. կարողանա իրարից տարբերել հայկական ավանդական և հայկական բեմական պարերը, 8. Հասկանա պարի շարժումային համակարգի լեզուն:</p>
<p>ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ԿԱՐԳԸ Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի</p>	

<p>ապահովումն է:</p>	
<p>ԱՐԴՅՈՒՆՔ 1. Իմանալ պարային հիմնական դիրքերն ու շարժումները, հայ ավանդական պարարվեստի նմուշներ:</p>	
<p>ԿԱՏԱՐՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԸ՝ Ուսանողը 1. գիտի պարային հիմնական դիրքերն ու շարժումները, 2. տիրապետում է ազգային պարին բնորոշ շարժումներին, պարային դիրքերին, 3. կարողանում է երգին կամ երաժշտությանը համապատասխան պար բեմադրել կամ պարային շարժումներով բեմականացնել 4. գիտի մի շարք ազգային պարեր, մանկական խաղ-պարեր 5. ճիշտ է կարողանում տարբեր պարեր և պարային շարժումներ օգտագործել երեխայի գործունեությունը կազմակերպելիս (մարմնամարզություն, ծիսական բեմականացում, երաժշտական և շարժուն խաղերի կազմակերպում, թատրոն, մնջախաղ): 6. կարողանում է ճիշտ պահպանել պարային կեցվածքը, մարմնի տարբեր մասերի շարժումների զուգորդումը: 7. Ծանոթ է ազգային ծեսերին և դրանց հատուկ պարերին, բեմականացվող խաղերին:</p>	<p>Ուսանողը 1. գիտի պարային հիմնական դիրքերն ու շարժումները, 2. տիրապետում է ազգային պարին բնորոշ շարժումներին, պարային դիրքերին, 3. կարողանում է երգին կամ երաժշտությանը համապատասխան պար բեմադրել կամ պարային շարժումներով բեմականացնել 4. գիտի մի շարք ազգային պարեր, մանկական խաղ-պարեր 5. ճիշտ է կարողանում տարբեր պարեր և պարային շարժումներ օգտագործել երեխայի գործունեությունը կազմակերպելիս (մարմնամարզություն, ծիսական բեմականացում, երաժշտական և շարժուն խաղերի կազմակերպում, թատրոն, մնջախաղ): 6. կարողանում է ճիշտ պահպանել պարային կեցվածքը, մարմնի տարբեր մասերի շարժումների զուգորդումը: 7. Ծանոթ է ազգային ծեսերին և դրանց հատուկ պարերին, բեմականացվող խաղերին:</p>
<p>ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑ Ուսանողին կհանձնարարվի ցուցադրել ազգային որոշ պարային շարժումներ՝ համաձայն կատարման չափանիշների: Արդյունքի ձեռքբերումը համարվում է բավարար, եթե ուսանողը կարողանում է ներկայացնել առնվազն 1 ազգային պարի հիմնական շարժումները:</p>	
<p>ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍԵՐ Արդյունքի ուսուցանումը կատարվելու է տեսական և գործնական ուսուցման միջոցով: Անհրաժեշտ է ունենալ ձայնարկիչ (մագնիտոֆոն), ձայնասկավառակներ, մասնագիտական գրականություն, մեթոդական ձեռնարկներ, ուղեցույցներ, պարասրահ, անհրաժեշտության դեպքում համակարգիչ:</p>	<p>Երաժշտություն և դասավանդման մեթոդիկա Ա. Շահնազարյան, «Պարը դպրոցում» Ազգային պարեր Կոմիտաս, «Պարն ու մանուկը»</p>
<p>ՈւՍՈՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿ Տեսական պարապմունք՝ 1 ժամ Գործնական աշխատանք՝ 4 ժամ</p>	
<p>ԱՐԴՅՈՒՆՔ 2. Կարողանա խմբի հետ պարել հայ ավանդական</p>	

<p>պարարվեստի նմուշներ:</p>	
<p>ԿԱՏԱՐՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԸ՝ Ուսանողը՝ 1. Գիտի ազգային ավանդական պարերի հիմնական դիրքերն ու շարժումները: 2. Կարողանում է ազգային պարին հատուկ շարժումներով պարեր, պար-ներկայացումներ բեմադրել: 3. Կարողանում է խմբի հետ պարել առավել տարածված պարերը:</p>	
<p>ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑ Ուսանողին կհանձնարարվի մյուս ուսանողների հետ միասին բեմադրել որևէ ազգային ավանդական պար և ներկայացնել այն: Արդյունքի ձեռքբերումը համարվում է բավարար, եթե ուսանողը կարողանում է մյուս ուսանողների հետ միասին բեմադրած պարին մասնակցել: Արդյունքի յուրացումը համարվում է կատարված, եթե ուսանողը կարողանում է մասնակցել առնվազն 1 պարի:</p>	
<p>ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ Արդյունքի ուսուցանումը կատարվելու է տեսական և գործնական ուսուցման միջոցով: Անհրաժեշտ է ունենալ ձայնարկիչ (մագնիտո ֆոն), ձայնասկավառակներ, մասնագիտական գրականություն, մեթոդական ձեռնարկներ, ուղեցույցներ, պարասրահ, անհրաժեշտության դեպքում՝ համակարգիչ:</p>	<p>Ազգային պարեր Եարիսուշտա , Փափուռի , Թամուր աղա , Թրթռուկ , Թարս պար , Էջմիածին , Վերվերի , Լորկե , Օաղկաձորի , Գորանի , Կարնո քոչարի , Լուսկի , Քերծի , Սրաբար Իշխանաց պար , Քաջաց խաղ (Ռոստամ բագի) , Խնամիների պար (Շավալի) , Խոշ բիլագիգ , DVD-ի պարուսույց, մաս առաջին , DVD-ի պարուսույց, մաս 2-րդ</p> <p>Պարերի կատարումների տեսանյութեր Էջմիածին , Օաղկաձորի , Ֆնջան , Լուսկի , Վերվերի , Մշո խրո, Սասնա քոչարի , Քոչարի , Թամգարա , Յարիսուշտա , Գորանի , Կարնո քոչարի , Քերծի , Թրթռուկ , Ալաշկերտի քոչարի , Թարս պար , Փափուռի , Շորոր-Ճոճք , Թամուր աղա , Ֆնջան , Աստվածածնա պար , Երեք ոտք , Շավալի, Խոշ բիլագիկ (Խնամիների պար) , Սասնա Յարիսուշտա(քույր ու եղբայր) , Շարանի , Պոզարե , Կոմիտասի ութ պարերից մեկը , Վանա ձկնորս (Ձկնորսների պարը) , Քերծի , Իշխանաց պար , Իշխանաց պար (Ստամբուլում) , Իշխանաց պար , Մայրոքե , Համշենական պար` Չապիկ բառ , Համշենական պար` Թակ Թանձարա , Համշենի պար , Խոշ բիլագիգ , Շավալի :</p>

<p>ՈւՍՈՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿ Տեսական պարապմունք՝ 1 ժամ Գործնական աշխատանք՝ 7 ժամ</p>	
<p>ԱՐԴՅՈՒՆՔ 3. Տիրապետել պարի ուսուցման տարբեր մեթոդների և հնարքների:</p>	
<p>ԿԱՏԱՐՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԸ՝ Ուսանողը՝ 1. Գիտի պարերի ուսուցման մեթոդներ և հնարքներ: 2. Մանկական շարժուն խաղերում, պարերում ճիշտ է կիրառում ազգային պարի տարրերը՝ հաշվի առնելով երեխաների տարիքային առանձնահատկությունները: 3. Կարողանում է բեմականացնել երգեր, պարեր, երաժշտական հեքիաթներ և պարով կերպարներ ստեղծել՝ օգտագործելով պարը որպես արտահայտչաձև: 4. Կարողանում պարը կիրառել որպես մտածողության արտահայտման միջոցներից մեկը՝ պարային շարժումներով միտք արտահայտել - փոխանցելով: 5. Գիտի ազգային մանկական շարժուն խաղեր և կարողանում է դրանք օգտագործել միջոցառումների ժամանակ: 6. Կարողանում է ներկայացնել կամ բեմադրել կենցաղային աշխատանքային տեսարաններ (խաղող ճզմելը, ճլրթի խաղալը, խնոցի հարելը, սերմ ցանելը...) և դրանք ներառել մանկական պարերի մեջ:</p>	
<p>ԳՆԱՀՍՍՄԱՆ ՄԻՋՈՑ Ուսանողին կհանձնարարվի պարի միջոցով ներկայացնել կամ բեմադրել որևէ հեքիաթ կամ կենցաղային աշխատանքային տեսարան, որտեղ կօգտագործվեն մանկական շարժուն խաղեր, ազգային պարի տարրեր՝ հաշվի առնելով երեխաների տարիքային առանձնահատկությունները: Արդյունքի ձեռքբերումը համարվում է բավարար, եթե ուսանողը կարողանում է ներկայացնել որևէ մանկական պարի հիմնական շարժումները: Արդյունքի յուրացումը համարվում է կատարված, եթե ուսանողը կարողանում է ներկայացնել առնվազն 1 մանկական պարի հիմնական շարժումները:</p>	
<p>ՄԵԹՈՂԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍԵՐ Արդյունքի ուսուցանումը կատարվելու է տեսական և գործնական ուսուցման միջոցով: Անհրաժեշտ է ունենալ ձայնարկիչ (մագնիստոֆոն), ձայնասկավառակներ, մասնագիտական</p>	<p>Մանկական խաղեր Խաղ 1 Սոֆյա, ուրախ շրիկաններ Ռիթմիկ խաղ 2 Խաղ 3 Մամի, մամի, ճվիկ, ճվիկ Խաղ 4 Խմոր անեմ, լոշիկ թխեմ</p>

<p>գրականություն, մեթոդական ձեռնարկներ, ուղեցույցներ, պարասրահ, անհրաժեշտության դեպքում՝ համակարգիչ:</p>	<p>Խաղ 5 Տիտոխիկ Խաղ 6 Ջադացս մանի, մանի Խաղ 7 Տիտոխիկ Խաղ 8 Շրիկան համույթ Խաղ 9 Խնցի, հարոցի-1 Խաղ 10 Խնցի-հարոցի-2 Պարերգ 1 Փափուռի Պարերգ 2 Հոպ, թոի Մեր «Օափ-ժնգոց» դաշնամուրը Խաղերգ, Հինգ էժ ունեմ Խաղերգ, Փայտե ձիուկ Չլմփան, չիկչիկան ծափեր Չքմի, չրլմփոց, մեջը՝ զնգոց Շրիկացներ միասին Խաղերգ, Էկեր ծեծենք Պատրաստում ենք շրիկաններ Էս էն պարն է Օխական խաղեր Բարեկենդան, խաղեր Շրիկան նվագակցություն</p>
<p>ՈւՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿ Տեսական պարապմունք՝ 2 ժամ Գործնական աշխատանք՝ 5 ժամ</p>	
<p>ԱՐԴՅՈՒՆՔ 4. Կարողանա պարի միջոցով զարգացնել երեխաների ստեղծագործական երևակայությունը:</p>	
<p>ԿԱՏԱՐՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԸ՝ Ուսանողը՝ 1. Կարողանում է պարել ցանկացած երաժշտության տակ: 2. Կարողանում է մի պարում տարբեր ոճեր միացնել: 3. Կարողանում է պարը որպես լեզու օգտագործել՝ պարով կերպար ստեղծել, մտածողություն արտահայտել, պոեմ բեմականացնել՝ համատեղելով պարն ու մնջախաղը: 4. Պարուսուցումն իրականացնում է նաև որպես մարմնին տիրապետելու արվեստ:</p>	
<p>ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑ Ուսանողին կհանձնարարվի ներկայացնել տարբեր ոճի պարեր՝ ստեղծելով տարբեր կերպարներ: Արդյունքի ձեռքբերումը համարվում է բավարար, եթե ուսանողը ցանկացած երաժշտության տակ կարողանում է կատարել համապատասխան պարային շարժումներ՝ համատեղելով դրանք մնջախաղի հնարքների հետ և ստեղծելով տարբեր կերպարներ: Արդյունքի յուրացումը համարվում է կատարված, եթե ուսանողը կարողանում է ներկայացնել</p>	

<p>առնվազն 1 պար:</p>	
<p>ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ Արդյունքի ուսուցանումը կատարվելու է տեսական և գործնական ուսուցման միջոցով: Անհրաժեշտ է ունենալ ձայնարկիչ (մագնիստոֆոն), ձայնասկավառակներ, մասնագիտական գրականություն, մեթոդական ձեռնարկներ, ուղեցույցներ, պարասրահ, անհրաժեշտության դեպքում համակարգիչ:</p>	<p>Կոմիտաս, «Պարն ու մանուկը» Հայկ. ժող. Պարերգ, «Փափուռի» Հայկ. ժող. Պարերգ, «Հո՛ւ պ. թռի» Հայկ. ժող. Պարերգ, «Կռունկ ջան, արի՛, արի՛» Հայկ. ժող. երգ, «Բասեն բարի» Չիպուլինո-պարային բեմականացում Երաժշտական խաղ, «Չիպուլինո» Ուրախ շրիկաններ</p>
<p>ՈւՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿ Տեսական պարապմունք՝ 1 ժամ Գործնական աշխատանք՝ 5 ժամ</p>	
<p>ԱՐԴՅՈՒՆՔ 5. Կարողանալ մանկական տարբեր ոճերի պարեր բեմադրել՝ կիրառելով պարը որպես մտածողության, հուզականային որակների արտահայտման միջոց:</p>	
<p>ԿԱՏԱՐՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԸ՝ Ուսանողը՝ 1. Գիտի տարբեր ոճերի պարերի առանձնահատկությունները: 2. Կարողանում է ռիթմիկ և մարզական պարեր բեմադրել: 3. Կարողանում է համադրել տարբեր ոճերի պարային շարժումներ:</p>	
<p>ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑ Ուսանողին կհանձնարարվի բեմադրել որևէ մանկական պար և ներկայացնել այն: Արդյունքի ձեռքբերումը համարվում է բավարար, եթե ուսանողը տարբեր ոճի երաժշտության տակ բեմադրում է մանկական պարեր: Արդյունքի յուրացումը համարվում է կատարված, եթե ուսանողը կարողանում է տարբեր ոճի առնվազն 1 պար:</p>	
<p>ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ Արդյունքի ուսուցանումը կատարվելու է տեսական և գործնական ուսուցման միջոցով: Անհրաժեշտ է ունենալ ձայնարկիչ (մագնիստոֆոն), ձայնասկավառակներ, մասնագիտական գրականություն, մեթոդական ձեռնարկներ, ուղեցույցներ, պարասրահ, անհրաժեշտության դեպքում համակարգիչ:</p>	<p>Կոմիտաս, «Հայ գեղունկ պարը», Գագիկ Գինոսյան, «Ազգային պարեր» Չիպուլինո-պարային բեմականացում Երաժշտական խաղ, «Չիպուլինո» Ուրախ շրիկաններ Պարերգ 1 Փափուռի Պարերգ 2 Հոպ, թռի</p>
<p>ՈւՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿ Տեսական պարապմունք՝ 2 ժամ Գործնական աշխատանք՝ 8 ժամ</p>	